

Lue lapselle.

Ammattilaisen opas

6 faktaa lapselle lukemisen tärkeydestä

Lukemalla lapselle säännöllisesti voi vaikuttaa ratkaisevasti lapsen taitojen, mielikuvituksen ja tunneilyn kehittymiseen sekä identiteetin rakentumiseen.

1. Lapsi, jolle luetaan, on itsevarmempi ja reilumpi kaveri muille.

Lapsi, jolle luetaan, on tutkimusten mukaan oikeudenmukaisempi ja empaattisempi ja pärjää paremmin porukassa. Kirjat ja tarinat voivat auttaa lasta ymmärtämään toisten ajatuksia ja tunteita.

2. Lapsen sanavarasto moninkertaistuu.

Mitä laajempi sanavarasto, sitä helpompi lapsen on ilmaista itseään ja osallistua vuorovaikutukseen. Samalla lukeminen tukee identiteetin rakentumista ja ajattelun taitoja, kuten syy-seuraussuhteiden ymmärtämistä.

3. Lukevissa perheissä keskustelut ovat monipuolisempia.

Lapselle ääneen lukeminen vahvistaa ryhmän sisäisiä suhteita. Perheissä, joissa luetaan paljon kirjoja, keskustellaan runsaammin. Tarinoiden kautta voi käsitellä arkisia tai suurempia elämäntapahtumia.

4. Lapsi, jolle kirjat ja lukeminen ovat tuttuja lapsuudesta, menestyy paremmin koulussa.

Lapsi, jolle tarinat ja sanaleikit ovat tuttuja jo ennen koulun alkua, viihtyy paremmin koulussa ja saavuttaa paremman koulumenestyksen kuin lapsi, joka on kasvanut ilman kirjoja.

5. Lapselle lukeminen lisää tasa-arvoa ja auttaa pärjäämään elämässä.

Lapsen menestykseen vaikuttaa enemmän se, kuinka paljon kotona luetaan kuin vanhempien sosioekonominen tausta. Kun lapselle on luettu paljon, hänen on aikuisena helpompaa ilmaista oma asiansa ja saavuttaa tavoitteensa.

6. Eri kielillä lukeminen vahvistaa lapsen monikielistä lukutaitoa.

Kielet ovat läsnä kaikkialla. Jokaisen lapsen oikeus on saada tarttua kirjaan omilla kotikielillään ja oppia uusia kieliä. Lukutaito siirtyy kielestä toiseen ja eri kielet tukevat toisiaan.

Tue lukemista päiväkodin arjessa

Luo hyvä lukuympäristö

Onko päiväkodissa kirjajhyly, jota lapset saavat tutkia omaehtoisesti? Ärsykkeetön lukutila tukee lukemiseen keskittymistä. Lukuiloa voi lisätä yhdistämällä lukemiseen välillä luovaa toimintaa.

Keskusteleva lukeminen

Keskusteleva kirjan lukeminen auttaa lasta hahmottamaan paremmin tarinan rakennetta. Voitte pohtia esimerkiksi: mitä kuvakirjan

aukeamalla tapahtuu, mitä tuoksuja tai ääniä sieltä voi aistia, miltä keskushenkilöstä mahtaa tuntua?

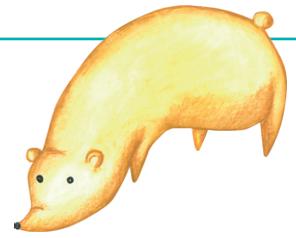
Lukekaa kirjoja lasten kotikielillä

Nimetkää eri kielillä kuvakirjan kuvia, tuttujen satujen hahmoja, tapahtumia tai tunteita. Osoita lapsille, että kaikki heidän käyttämänsä kielet ovat yhtä arvokkaita.

Suunnitelkaa yhteistyötä kirjaston kanssa. Muista kirjalainat, satutuokiot ja vierailut kirjastoon!

Kirja sopii kaikenikäisille

Vastasyntynyt on valpas kuuntelija

Läheisten tutut äänet, niiden vaihteleva rytmi ja poljento ruokkivat lapsen kielitajua. Rikas äidinkieli on paras lahja, minkä lapselleen voi antaa.

Puolivuotias kiinnostuu kirjasta aluksi leluna

Lapsi haistaa, maistaa ja retuuttaa kirjaa. Karttonkisen ensikirjan selkeät hahmot ja kirkkaat värit kiinnostavat.

1-vuotias rakastaa päivittäisiä lukuhetkiä

Rytmiset riimit ja lorut tukevat lapsen puheen kehitystä. Lyhyt lukuhetki tai unilaulu rauhoittaa lapsen yöunille.

2–3-vuotias sieppaa uusia sanoja

Lukuhetkistä tulee vuorovaikutteisia, kun aikuinen kyselee lapselta, mitä kirjan kuvissa näkyy ja tapahtuu. Keskittymiskyvyn kasvaessa voi siirtyä katselukirjoista kuvakirjoihin.

4–5-vuotias oppii saduista elämän aakkosia

Tarinoissa saa pelätä turvallisesti ja eläytyä monenlaisiin tunteisiin. Runot ja lorut houkuttavat lasta omiin kielileikkeihin.

6-vuotias lentää jo mielikuvituksen siivillä

Lapsi malttaa kuunnella pidempääkin tarinaa, ja keskustelut yhdessä luetusta ovat antoisia hetkiä myös aikuiselle.

7-vuotias ottaa kirjaimet ja kirjat haltuun

Lapsi kiinnostuu kirjaimista ja haluaa jo itsekin lukea. Lukemaan oppiminen on juhlan arvoinen taito. Aikuisen ja lapsen lukuhetket ovat silti lapselle tärkeitä vielä pitkään.

Arjen lisäksi vasu-keskusteluissa ja vanhempainilloissa on hyvä tilaisuus puhua lukemisesta vanhempien kanssa.

Auta vanhempia tukemaan lukemista kotona

Varhaiskasvattajan muistilista

- Kerro miten päiväkodissa tuetaan lapsen lukutaidon kehittymistä.
- Kerro lapsen edistymisestä ja siitä, millaiset kirjat häntä kiinnostavat.
- Muistuta lukemisen tärkeydestä ja yhteisten lukuhetkien merkityksestä.
- Kysy perheiltä millaisia lukemisen tapoja kotona on ja ohjaa lukuilon lisäämiseen.
- Rohkaise tutkimaan kirjoja sekä kotikielillä että opittavilla kielillä.
- Kannusta perheitä käymään kirjastossa ja lainaamaan lapsen lempikirjoja.

Käytä apuna Lue lapselle -materiaaleja

Vanhempain-iltaan tai vasu-keskusteluun:

oppaat perheille eri kielillä ja Lue lapselle -videot lukemisen tärkeydestä.

Päiväkotiin:

Lue lapselle -materiaalit tukevat lukukasvatusta. Tutustu materiaaleihin: luelapselle.fi.

Varhaiskasvattajalle:

Lue lapselle -artikkelipankissa asiantuntijatietoa ja käytännön vinkkejä.

